

„Uj“ jövedelemforráshoz jutott a város.

(A Szeged tudósítójától.) A bibliai olajoskorsó elvére építették fel hajdani komótos ősök Szeged városának pénzügyi politikáját. Az ősök és az idők szép csendesen el-kimultak, de az elv megmaradt és még a vérzivataros idők rombolásai után is fundamentuma a szegedi közigazgatásnak. Az események látszólag igazolták az ősi rendszer helyességét, vagy talán akaratlanul hozzáigazodtak a rendszerhez, mert valóban Szegeden eddig még mindig volt valahogy, ha nem is a legjobban volt. Arra pedig, hogy lehetett volna jobban is, kinek van gondja ebben az életet szimuláló tiszaparti porvárosban.

Eppen ezért nagy öröme szállok most a csipkelorony alá. A hivatalos lap hozta az örömhírt. A hivatalos lapból azt olvasták ki a város gondviselői, hogy a kormány az indémításban meghatározott állami fogyasztási adókat felemelte és átengedte a városoknak. A rendelet értelmében Szegeden a város minden elfogyasztott liter bor után ötven koronát, minden szarvasmarha után 13 ezer koronát, minden sertés után nyolcezer koronát vehet ki fogyasztási adó címén és megadóztathatja a pezsgőfogyasztást is a pezsgő eladási árának huszonöt százalékával, ezenkívül fogyasztási pótlékot szedhet a sör és az égetett szeszitalok állami fogyasztási adója után is — még pedig — és ez a legfontosabb — már november elsejétől kezdve.

A polgármester hozzávetőlegesen kiszámította, hogy ez az új jövedelemforrás évente legalább háromszázmillióval gyarapítja a város jövedelmét, de meglehet, hogy négy-öt százmillióval is, mert a jótörk emberek nem haltak még ki teljesen a városból. Négy-öt százmillió korona többletjövedelem, szinte megszédül a közönséges halandó, ha ekkora nagy numerusra kell minden átlátnak nélkül gondolnia.

— Igen ám — mondja később elkomolyodva a polgármester, akiben van még némi józan ópesszimizmus, szép pénz ez a három-négy-öt százmillió, de hát a városi alkalmazottak egyhavi fizetése is majdnem eléri a háromszázmilliót, pedig egy esztendőben tizenkét hónap van.

Ennek a három-négy-öt százmillió koronás „új“ jövedelemforrásnak van azután egy furcsa szépséghibája is, amit a nagy öröm miatt eddig

nem vettek észre a torony alatt. Ennekelőtte ugyanis a város és az államkincstár között egyezményes viszony volt az állami fogyasztási adók kezelésére. Az állami adókat a város kezelte és a kezelésért bizonyos haszonrészesedést kapott, amely a háború előtt minden évben 234.765 korona és 52 fillér volt. Ennyi jutott a most átengedett és „felemelt“ adókból a városnak haszonrészesedés címén. 234.765 korona 52 fillér a háború előtt tekintélyes összeget jelentett. Ha a korona mostani értéke szerint valorizálnánk, kiderülne, hogy a 234.765-52 aranykorona ma 1.408.593.120 koronát ér, szóval majdnem másfél milliárdot. A kormány ellenben „felemelte“ az adót és a belőle való részesedés helyett „átengedte“ az „egész“ a városnak. A többrendbeli nagylelkűség eredményeképpen a város a másfélmilliárdos haszonrészesedés helyett most három-négy-öt százmillió korona „új“ jövedelemhez jut, mert hát a kormány a békebeli haszonrészesedést békebeli értékének közel egyhatodára „valorizálta“.

A főszámvevő realisabb szemmel nézi az örömhírt, mint a polgármester. Gyorsan ceruzát vesz elő és kiszámítja, hogy a fogyasztási adó kezelőszemélyzetének évi fizetése a jelenlegi fizetések mellett száznyolcvanmilliót emészt fel az adó jövedelméből. Személyzet-szaporításra nincs ugyan szükség, mert azok az alkalmazottak, akik a város és az állam között fennálló szerződés alapján eddig a fogyasztási adókat kezelték, ezentúl a város adóját fogják kezelni. Ennek a szerződésnek az érvényessége november elsején úgy is megszűnik, de hát azért a fizetésekre szükséges száznyolcvanmillió még is csak einyeli az új jövedelem felét.

A bibliai olajoskorsó elve azért — ha csipeget is belőle néha-néha valami — még sem elég biztos bázis egy száznegyvenezer lakosú és hetvenezer holdas földbirtokú város pénzügyi politikájához. Úgy elszorul néha az ember szíve, amikor azt olvassa, hogy Kaposvár — pedig semmi vagyona nincs — minden forgalmasabb utcáját kiaszfaloztatta és hogy Debrecen többmilliárdos beruházásokra készül. Szegeden pedig még mindig olyan dermedt az élet, mint amilyen a háború kitörése — dermesztette ezeltől kilenc esztendővel.

Hírek

— A „Szeged“ új szerkesztősége és kiadóhivatala. A holnapi naptól kezdve a Szeged szerkesztősége és kiadóhivatala nagyobb helyiségbe költözik a volt Prófétia szállodából. Az új helyiség a redlikolával szemben, Deák Ferenc-utca 2. szám alatt van. Mindennemű szerkesztőségi és kiadóhivatali ügyekben szíveskedjenek tisztelt olvasóink ide fordulni. Hirdetéseket is itt vesz föl a kiadóhivatal.

— A debreceni Tisza István-Egyetem felavatása. Vasárnap délelőtt avatták fel a debreceni Tisza István Egyetemet, illetőleg a Nagyerdőn épült új klinikákat. Megjelent Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter, Petry, Czákó és Tóth Lajos államtitkárok, ott voltak továbbá az egyetem és főiskolák képviselői. Az ünnepi kapcsolatban tartották Tóth Lajos államtitkár honoris causa doktorrá avatását. Az avatási ünnep első szónoka Orsós Ferenc rektor volt. Utána Klebelsberg miniszter beszélt. Arról beszélt, hogy az egyetem nem fényűzés, s ha több egyetemünk van s azok fenntartása kétségtelenül költséges is, nem szabad elfelejteni, hogy a költségek tulnyomó része a klinikákra és az ambulanciákra esik, ezek pedig kórházi célokat szolgálnak. A miniszter arra kéri a magyarság külföldi barátait, hogy a magyar életben ne csak az árnyoldalkokat lássák meg, hanem nézzenek ide is, ahol munkáskezek és termékeny magyar elmék olyan klinikalepet létesítettek, amely becsületére válik a magyar népnek az egész világon. Klebelsberg beszéde után Hadházy főispán és Csóka Sámuel helyettes polgármester a város háláját tolmácsolták a kultuszminiszter iránt. Majd az egyetem képviselői mondottak üdvözlő beszédeket. Bankett után a kollégium fűvészkertjében a Déry-múzeum alapkövetelésének ünnepélyei tartottak.

— Új kormányfőtanácsosok. A kormányzó felsővízi Szepesházy Imrének, Szávay Gyula, a Petőfi-Társaság főtitkárnak és Torday Emil író, londoni lakosnak a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— Parochiaszentelés és képviselői beszámoló Röszkén. Szép ünnepség keretében folyt le vasárnap Röszkén az új parochia felszentelése és az ideiglenes plébános beiktatása. Az ünnepélyen a várost, mint kegyurat dr. Somogyi Szilveszter polgármester és dr. Szendrey Jenő tanácsnok képviselte, a megyéspüspök képviselőjében Breizach Béla kanonok jelent meg. Az ünnepély után a templomtéren népgyűlés volt, amelyen dr. Kósó István a kerület képviselője beszámoló beszédet tartott.

— A kamara ötvenezerkoronás pályázata. A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara nemrégiben ötvenezer koronát kapott Schreyer József békéscsabai kereskedőtől. A kísérő levél értelmében egy pályázatot kell kiírnia a kamarának és a beérkezett legjobb munka szerzője kapja meg valorizált értékben a félszázezer koronát. Most tüzték ki a pályázatot, amely szerint a következő tételt kell kidolgozni: A magyar Alföld gazdasági jövője. Pályázatokat november elsejéig kell a kamara iktári hivatalába benyújtani, amelyek fölött egy zsűri fog dönteni.

— A második színházi felebbezést is beadták. Megírta a Szeged, hogy a tanácsnak a színház ügyében hozott második határozatát Faragó Ödönön kívül megfelelbezik mindazok a törvényhatósági bizottsági tagok, akik már az első számú tanácsi határozatot is megfelelbezték. A bizottsági tagok felebbezését hétfőn délelőtt már be is adták a tanácsi iktató hivatalba.

Villamos-, gáz- és vízvezeték szerelést vállal Kneffel mérnök, Pusztaszeri-utca 5. Telefon 14—51. 930

— Nem kötelező a tót nyelv a felvidéki magyar iskolákban. Komáromi lapok írják, hogy a cseh iskolügyi minisztérium ellőrlőtte a tót nyelv kötelező tanítását a magyar polgári és elemi iskolákban. A rendelet a Felvidéken nagy megnyugvást keltett, bár kétségtelen, hogy ezt a rendeletet cseh részről rosszakarat sugallta. Ezzel akarják megelőzni, hogy magyar elemek a cseh állam szolgálatába felvéessenek, aminek tudvalevőleg első előfeltétele a szlovák nyelv tudása.

— Megérkezett a földrengés Magyarországra. Pénteken délután mintegy 4—5 másodpercig tartó földrengést éreztek Pannónhalmán és környékén. A lökéseket tompa moraj kísérte. A képek elmozdultak helyeikről és az ingaórák megálltak. Kárról még nem érkezett jelentés. Két órával később újabb földrengést jeleztek a készülékek, amelyeknek székhelyét a budapesti szeizmografokból, bár Magyarországhoz közel, de az ország határán kívül esőnek találták. — Szombaton este újabb nagy földrengést jeleztek több obszervatóriumban. Valószínűleg Perzsiában volt a földrengés. — Kairóban szombat este 8 órakor heves földrengést éreztek. — Moszkvai jelentés szerint Amur vidékén több földrengést éreztek, amelyek azonban kárt nem okoztak.

— Szeptember 27-én kezdődnek az előadások a kereskedőtanonciskolában. A kereskedőtanonciskolában a tanítás, még pedig az I. A) és III. osztályban csütörtökön, szeptember 27-én, az I. B) és II. osztályban pedig pénteken, szeptember 28-án délután 2 órakor kezdődik. A még be nem iratkozott tanoncok haladéktalanul tartoznak beiratkozni.

— Egymilliórdnyi tűzkár Mezőhegyesen. Szombaton délelőtt Mezőhegyesen kigyulladt egy major, amelyben gabonaféléken kívül 35 vagon vöröshagyma volt felhalmozva. A vöröshagyma egyharmada a kincstáré, kétharmada makói hagymatermelők tulajdona volt, akiknek egész évi termésük itt égett el. A tűzoltóság nem tudta megakadályozni a raktár pusztulását. Az épület és az állami hagymatermés biztosítva volt, de a termelők nem. A kár egymilliórd korona.

— Kisebber méretű új tízezerkoronások. A hivatalos helyről nyert értesülések szerint a m. kir. állami J-gyintézet e hónap 25-től kezdve kisebb méretű 10 000 koronás államjegyeket hoz forgalomba. Ezek az újabb bankjegyek olyanok lesznek, mint az ezidőszert forgalomba levő 10 000 koronások, csakohgy kisebbek. A kisebb méretű 10 000 koronásokot kedden bocsátják ki.

Pogány Margit német nyelvi, irodalmi és művészettörténelmi tanítást október 1-én megkezd. Személyes megbeszélés 28-tól.

Ezüst evőszerek,

tálcák, talak, disztárgyak, a legszebb
ezüst retikülök, cigaretta tárcák

Ieszállított árban.

Fischer Testvérek ékszerészek

Szeged, Kárász-utca TIZ.

Telefon: Pénztár 582. **Belvárosi Mozi** Telefon: Igazg. 258.

Szeptember 25-én, kedden

A „HINDU SIREMLÉK“ főszereplőivel:

ÉJFÉLI VÁNDOR.

Fantasztikus történet 7 felvonásban.

A főszerepben: Bernhard Götzke és Huszár Károly.
Azonkívül:

Chaplin, a szabász.

Eredeti burleszk 2 felvonásban.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

KÜLÖN MÉRTÉKOSZTÁLY!
DIVAT CIPŐKÜLÖNLEGES-
SÉGEK!

Minőségben, árban, szépségben
utóérhetetlen a

Robitsek-Cipő

Feketesas-utca 16.